Idees d’actualitat – Germany between the rise of the far-right and the populist left

The far-right Alternative for Germany (AfD) has won a remarkable victory in Thuringia with 33 per cent of the vote and second place in Saxony with 32 per cent of the vote in the elections in these two former East German Länder. These worrying results reflect growing voter dissatisfaction with the centre-left government of Chancellor Olaf Scholz. It is also an important wake-up call, as Germany will hold legislative elections next year.

These regional elections reveal the continued rise of the German far right over the past 10 years despite efforts to contain it. Thus, despite attempts to label it a Nazi party, the AfD continues to gain support and increasingly establishes itself as a legitimate political force in eastern Germany, rather than merely a protest vote. The party’s rise is especially strong in small towns and has become the dominant local political power in many places, showing the disillusionment of many voters in these towns with traditional parties, institutions and the media. In addition, while the other parties have tried to maintain a cordon sanitaire by refusing to enter into pacts with the AfD, this is weakening in certain cities, as some parties collaborate on local issues such as road repairs and rubbish collection, normalising relations with the far right.

At the same time, the elections also reveal the emergence of the BSW (Sahra Wagenknecht Alliance) as a key political force, as this new left-wing populist party has achieved remarkable results, coming third in both Länder. BSW's discourse includes tough positions on immigration and calls for an end to military aid to Ukraine, arguments that resonate strongly with voters in the former East Germany, with a provocative and controversial narrative that contrasts with traditional left-wing political correctness. This approach has particular resonance in the former GDR, where Wagenknecht's rhetoric has been well received and challenges the right-thinking narrative, suggesting that real social and economic change requires difficult and courageous measures that may not conform to the more comfortable expectations of traditional progressivism.

Particularly in the former East Germany, citizens fear a decline in their welfare levels because of the economic crisis into which Germany is entering. Indeed, two years after the outbreak of the war in Ukraine, the German economy is stagnating. Industrial production has been falling for seven months, and is now 10 per cent below pre-pandemic levels. The decline is particularly marked in the gas-intensive chemical industry. Energy has become more expensive despite subsidies, the trade relationship with China has become more complicated and the US offers interesting incentives to European industries that want to establish themselves there. The competitive advantage gained by Germany during the colossal financial crisis of 2008 is fading, and good relations with Russia have been shattered.

In short, the results underline the difficulty of forming coalition governments in the current scenario, since although the CDU, BSW and *Die Linke* could in theory form coalitions, the fact that the CDU has ruled out a pact with *Die Linke* makes this highly unlikely. This complexity in reaching stable majorities – which we are seeing emerging in other European countries such as the Netherlands and France due to the rise of radical right-wing populist forces – could mean that government formation could be delayed for many weeks, providing the AfD with arguments to denounce the alleged disregard for the rights of its voters.

Looking beyond the election results, one has to ask why the rise of the extreme right – and of the populist extreme left – reflects the deep divisions that still exist between East and West Germany and the emergence of a different political identity more than thirty years after reunification. As early as the 1990s, Nobel laureate Günter Grass warned of the risks of hasty unification because, in addition to the wall, a major divide had been created between the two societies. He considered that an accelerated unification would lead to the colonisation of the East by big business in the West, which would – as it has turned out – result in the emergence of great resentment.

Still, the sustained growth of the AfD cannot be attributed solely to regional grievances linked to economic differences and the feeling of being treated as 'second-class citizens', but must also be linked to broader European trends of right-wing extremism. Indeed, the political landscape in eastern Germany follows paths common to the whole of Europe, where social democracy has been weakened and radical right-wing movements have increasingly become forces that occupy an important political space and manage to impose their issues on the agendas of mainstream parties. Thus, although the Christian Democrats

of the CDU refuse to form coalitions with the AfD, the influence of the far right is reshaping national debates, especially on immigration, as evidenced by Chancellor Olaf Scholz's change of position on asylum seekers.

A scenario that is reminiscent of what is happening in France after the unexpected call for legislative elections that gave victory in votes to the radical right of Marine Le Pen's *Rassemblement National* (RN) (with almost 11 million votes) and in seats to the coalition of the left and far left of the New Popular Front (NFP). After almost two months of negotiations, the President of the Republic ended up appointing as Prime Minister Michel Barnier, a veteran right-wing politician known for having been the chief Brexit negotiator. This controversial appointment, contrary to the expectations of the voters of the two main winning blocs in the elections, can be explained in the light of this transversal European phenomenon: the takeover of the favourite themes of the radical right – immigration and security – by the traditional parties. Indeed, Barnier stood in his party's primaries as a candidate for the presidential elections with a programme that included a referendum on immigration, while proposing a moratorium on the reception of migrants and refugees. A nomination that can therefore be read as a concession to Marine Le Pen so that she does not automatically present a motion of censure when the new government is formed, as the NFP has already announced it would do. In a way, the centre has used the so-called 'republican front' against the RN to form a government that will only be able to sustain itself thanks to the RN.

Thus, behind the conflict in French politics lies a structural reality: France functions as if democracy had never been fully established, favouring conflictive positions and leaving revolt as the only solution. The political system involves a permanent duel between power, in whatever form, and citizens, however broad their rights may be. Because of its Jacobin character, the Fifth Republic continues to maintain this dramaturgy and designs a political landscape where all events seem to be linked to the presidential election and subsequently to the actions of the head of state, who is somehow condemned to a permanent struggle with the society that elected him. This in a current context where this structural factor is aggravated by the rise of populism, which reinforces binary thinking.

In short, the rise of populist forces on both right and left reveals the Achilles heel of the European left: their leaders denounce that progressivism has focused in recent years on issues that affect and interest very minority groups; sexual rights and gender visions that many people do not understand, the defence of a multiracial society that they do not share, and in general the assumption of political correctness as a doctrine. In other words, the adoption of an ideal that focuses a lot on language and on the balances between all human sensibilities and causes, however small they may be, while the dominant impression is that politicians are distancing themselves from the lower classes and their problems.

Photography: Grafitti in Frankfurt. "Slap AfD in the face" (AfD auf's Maul). CC-BY-2.0

International politics and globalization

Jean-Pierre Lacroix Peacekeepers Need Peacemakers

L'article tracta del paper important de les missions de manteniment de la pau de l'ONU, destacant la seva eficàcia per prevenir l'escalada de conflictes, reduir la violència i donar suport als acords de pau. Això no obstant i malgrat el seu èxit, l'autor afirma que aquestes missions s'enfronten a reptes creixents a causa de conflictes complexos que impliquen grups armats transfronterers, noves tecnologies i un suport polític limitat per part dels estats membres de l'ONU. Les operacions de manteniment de la pau són crucials per preservar l'alto el foc, protegir els civils i per fer de mediador en els conflictes locals, però sovint fracassen en aconseguir una pau a llarg termini a causa de les limitacions de recursos i el suport polític insuficient. L'autor també subratlla la necessitat que el manteniment de la pau s'adapti a les noves amenaces, com ara el canvi climàtic i les tecnologies digitals, i demana un major suport dels estats membres de l'ONU. Els exemples històrics demostren l'èxit del manteniment de la pau quan és recolzat per coalicions internacionals sòlides i lideratge local. No obstant això, les actuals missions de manteniment de la pau sovint s'enfronten a mandats poc realistes i recursos inadequats, que limiten la seva capacitat per resoldre conflictes i de vegades condueixen a la retirada prematura abans d'haver aconseguit assentar les bases d'una pau duradora. Finalment, l'autor destaca la importància de les associacions amb entitats que no són de les Nacions Unides, com la Unió Africana, per abordar els factors de conflicte regionals i mundials. L'èxit de les missions de manteniment de la pau depèn de la voluntat política i de la capacitat de treballar cap a solucions a llarg termini, no només de gestionar crisis immediates. En última instància, argumenta que, tot i que el manteniment de la pau és essencial, requereix una major atenció, recursos i suport polític per ser realment efectiu per assegurar la pau en un món caòtic.

David Ekbladh No, the world isn't heading toward a new Cold War – it's closer to the grinding world order collapse of the 1930s

En els últims 15 anys s'ha vist com s'expandia una inestabilitat global, marcada per esdeveniments com la crisi financera de 2008, la pandèmia de COVID-19 i conflictes regionals, juntament amb una rivalitat creixent entre els Estats Units i la Xina. Aquestes turbulències ha portat a molts a fer comparacions amb la Guerra Freda, però segons l'autor aquesta analogia és defectuosa. En canvi, afirma que la situació global actual s'assembla més a la desintegració de l'ordre mundial que es va produir a la dècada dels anys trenta del segle passat. A la dècada de 1930, el món es va caracteritzar per les turbulències econòmiques, la incertesa política i l'ascens de règims autoritaris. La Gran Depressió, molt més que la caiguda de la borsa de 1929, va desfer l'economia global, desacreditant el capitalisme de *laissez-faire* i la democràcia liberal. De la mateixa manera, la crisi financera del 2008 va desestabilitzar les economies i va desacreditar la globalització liberal que havia

prevalgut des dels anys noranta, provocant un augment del populisme i de l'autoritarisme. El liberalisme, basat en les llibertats individuals, l'estat de dret i els mercats lliures, es va promocionar com un camí cap a la democratització i la prosperitat, però va trontollar tant als anys trenta com avui. La Gran Depressió va provocar l'ascens de governs populistes i autoritaris, tal com veiem avui amb líders com Viktor Orbán, Vladimir Putin i Xi Jinping. Les dues èpoques també van veure augmentar el nacionalisme econòmic, amb països que van adoptar polítiques proteccionistes per protegir les seves economies. Els paral·lelismes continuen amb l'aparició de règims autoritaris que van desafiar l'ordre mundial existent a la dècada de 1930, com els estats revisionistes actuals. La dècada de 1930 va veure com les ideologies totalitàries van guanyar legitimitat a mesura que els governs liberals lluitaven, provocant moviments agressius de països com el Japó i Alemanya per remodelar el sistema internacional. Els canvis geopolítics actuals, com la invasió russa d'Ucraïna, reflecteixen les tendències expansionistes dels anys trenta, ja que les potències regionals busquen fer valer la seva influència. L'autor conclou que, com la dècada de 1930, la nostra era és un període multipolar marcat per greus crisis que estan remodelant les relacions globals. Considera que reconèixer aquests paral·lelismes ofereix una oportunitat per abordar les forces subjacents que podrien conduir al conflicte global, evitant que es repeteixin els resultats catastròfics del passat, atès que tot i que els paral·lelismes històrics no són exactes, proporcionen informació valuosa per navegar per les complexitats del present.

Andrew Hammond Miedo a que explote otra 'primavera árabe' por Gaza

En aquest article, l'autor apunta que en els darrers anys, ha sorgit una narrativa a Occident que suggereix que l'Orient Mitjà, i per extensió el món islàmic, s'està tornant menys islàmic i menys islamista. Aquest canvi s'interpreta com una disminució de la religiositat i la politització de l'islam, evidenciada per la caiguda de partits islamistes i el paper decreixent de la religió en la política. Durant la primavera àrab, els partits islamistes com els Germans Musulmans a Egipte i Ennahda a Tunísia van guanyar prominència, però posteriorment van conèixer fracassos i repressió. A Síria, diversos grups islàmics recolzats pels països del Golf van intentar enderrocar el règim de Bashar al-Assad sense èxit. Aquests fracassos es va interpretar com un senyal de la desaparició de l'islam polític. El suport financer de països del Golf, com ara Qatar, Aràbia Saudita i Kuwait, ha estat fonamental per a alguns d'aquests moviments. No obstant això, la naturalesa d'aquests suports i el seu impacte a l'islam polític varia. A més, l'apogeu de grups salafistes, amb diferents orientacions polítiques i socials, també reflecteix la diversitat dins de l'islam polític. El cas de Hamàs a Gaza demostra que l'islamisme pot estar més relacionat amb objectius nacionalistes que amb una agenda islamista pura. Malgrat els seus vincles amb els Germans Musulmans, Hamàs se centra principalment a la lluita nacional palestina. La violència confessional i el discurs antixiïta al món àrab també han marcat la política religiosa recent. Tot i això, la postura d'Aràbia Saudita i altres actors ha canviat, amb un enfocament més moderat i cercant un acostament amb l'Iran. Aquesta transformació ha portat a una disminució del confessionalisme a l'esfera pública. La guerra de Gaza ha intensificat aquestes dinàmiques i ha revelat com les percepcions i la política internacional s'ajusten en resposta als conflictes a la regió. Els governs musulmans, en el seu intent de controlar el discurs públic i evitar la

inestabilitat, han adoptat diverses estratègies, des de la repressió de la dissidència fins a la promoció de projectes de desenvolupament econòmic. En definitiva, la situació a l'Orient Mitjà reflecteix una complexa interacció entre religió, política i finançament extern, amb la política religiosa moderna adaptant-se constantment a les canviants realitats i als desafiaments a la regió.

Alain Gresh La guerre la plus longue

Des de fa setmanes, les negociacions per posar fi a la guerra a Gaza centren l'atenció del món, però només han provocat decepcions. A mesura que continuen les discussions, la destrucció de Gaza s'intensifica, així com la violència dels colons a Cisjordània. A finals de juliol, davant les amenaces de guerra regional, Washington va sentir una urgència creixent. L'assassinat per part d'Israel de grans figures de Hezbol·là i Hamàs a Beirut i Teheran va violar les "línies vermelles" i va fer que el president Biden actués per evitar una escalada incontrolable, alhora que protegia els interessos israelians. Biden va proposar un pla en tres fases: un alto el foc de sis setmanes, seguit de l'alliberament de tots els ostatges i la retirada completa de les forces israelianes de Gaza, que acabaria amb un pla de reconstrucció massiva del territori palestí. Hamàs va acceptar inicialment aquest pla, però Israel va imposar noves condicions, inclòs el manteniment del seu control sobre determinades zones estratègiques de Gaza, la qual cosa va comportat la represa dels combats. L'autor considera que Netanyahu vol continuar la guerra, fins i tot al Líban, amb l'objectiu d'apropar els Estats Units a un conflicte amb l'Iran. Com que el nombre de morts a Gaza supera els 40.000, o sigui el 2% de la població, la guerra s'ha convertit en una de les més mortíferes del segle XXI, amb un nivell de destrucció sense precedents, comparable amb la de les ciutats alemanyes bombardejades durant la Segona Guerra Mundial. Així i tot, malgrat les grans pèrdues, Hamàs conserva una capacitat de resistència i de reclutament gràcies al suport de la comunitat palestina, reforçat pel seu paper d'haver tornar a posar al dia la qüestió palestina. L'autor afirma que fins i tot si Hamàs acceptés retirar-se de la gestió diària de Gaza, continuaria influint en les opcions palestines, una perspectiva inacceptable per a Netanyahu, que pretén arrossegar els Estats Units a una guerra regional. En darrer terme, la guerra a Gaza, la més llarga de la història d'Israel, deixa el país més aïllat i dividit que mai, davant una població palestina decidida a resistir l'ocupació.

Bichara Khader Crisis del sistema político palestino: ¿cómo reformarlo?

L'article analitza els canvis en la situació del sistema polític palestina i subratlla el fet que la societat palestina es va fragmentar després de la pèrdua de la seva pàtria, amb grups dispersos per Israel, Cisjordània, Gaza i camps de refugiats. En resposta a l'adversitat, l'educació es va convertir en una eina clau per a la supervivència i la mobilització política. Figures com Yasir Arafat i Georges Habache van sorgir de les universitats, donant lloc a la formació de moviments polítics i de resistència significatius com Fatah i el Front Popular per a l'Alliberament de Palestina (FPLP). A mesura que els esforços de resistència van créixer, els estats àrabs, preocupats per perdre el control, van crear l'Organització per

l'Alliberament de Palestina (OAP) el 1964. Després de la derrota àrab a la guerra de 1967, la resistència palestina va agafar impuls, i l'OAP es va convertir en una força central, finalment reconeguda com a l'únic representant del poble palestí pels líders àrabs el 1974 i per l'ONU. No obstant això, els reptes interns i externs van persistir. La lluita palestina es va enfrontar a contratemps, com la brutal expulsió de Jordània el 1970 i del Líban el 1982. Malgrat els èxits diplomàtics, com els Acords d'Oslo de 1993, el procés de pau es va estancar a causa de l'expansió dels assentaments israelians i la asimetria de poder, que va provocar la desil·lusió palestina amb l'OAP i l'Autoritat Palestina (AP). La situació es va deteriorar encara més després que Hamàs guanyés les eleccions del 2006, la qual cosa va provocar una divisió entre Gaza i Cisjordània. L'AP, vista com a corrupta i ineficaç, s'enfronta a demandes creixents de reforma. El futur lideratge segueix sent incert, amb figures com Marwan Barghouti i altres considerades com a possibles successors de Mahmud Abbas. L'autor conclou que el sistema polític palestí necessita rejoveniment, unitat i un govern eficaç per abordar els reptes en curs, inclosa l'ocupació israeliana i les pressions internacionals.

Peter Schroeder Putin Will Never Give Up in Ukraine

L'autor analitza críticament l'estratègia dels Estats Units per posar fi a la guerra a Ucraïna imposant costos a Rússia, amb l'objectiu d'alterar la presa de decisions del president Vladimir Putin. Argumenta que aquest enfocament es basa en la suposició errònia que la ment de Putin es pot canviar. L'article suggereix que Putin considera que el conflicte és essencial per evitar que Ucraïna es converteixi en un bastió occidental que pugui amenaçar Rússia, cosa que fa que és poc probable que faci marxa enrere independentment de la pressió aplicada. Considera que la invasió d'Ucraïna per part de Putin es presenta com una guerra preventiva més que com una guerra oportunista, motivada per la seva creença que l'alineació d'Ucraïna amb Occident suposa una amenaça a llarg termini per a Rússia. Malgrat els elevats costos de la guerra, Putin hi està compromès, considerant que els costos potencials de la inacció són encara més grans. Així, l'autor rebutja la idea que la pressió occidental obligarà a Putin a posar fi a la guerra i identifica els dos resultats potencials de la guerra: que Rússia perdi la seva capacitat per continuar el conflicte o que Putin abandoni el poder. El primer cas es considera poc realista a causa de la resistència de Rússia, i el segon es considera impredictible i fora del control dels Estats Units. L'autor argumenta que els Estats Units haurien de centrar-se en una estratègia a llarg termini per guanyar temps, donant suport a la defensa d'Ucraïna i mantenint les sancions fins a l'eventual sortida de Putin del poder, tot i reconèixer que aquest enfocament no és satisfactori, malgrat que sigui l'única opció realista.

Didier Ortolland La guerre d'Ukraine déstabilise l'Arctique

Les activitats econòmiques globals i el comerç afecten l'Àrtic. Aquesta regió amb un entorn molt fràgil també viu l'onada de xoc de les crisis internacionals, l'epicentre de les quals es troba a milers de quilòmetres de distància. Com la guerra d'Ucraïna, els efectes de la qual es noten fins al pol nord. L'autor assegura que el conflicte ha tingut un impacte

considerable a la regió àrtica, no només pel que fa a la militarització, sinó també en paralitzar la governança d'aquesta zona sensible. El Consell de l'Àrtic, creat el 1996 per fomentar la cooperació entre els vuit estats de la regió i els pobles indígenes, s'ha vist interromput per la guerra. Els membres del Consell van suspendre la cooperació amb Rússia, que n'ocupava la presidència, dificultant la investigació científica i la gestió ambiental a la regió. Malgrat aquesta situació, Rússia va continuar liderant el Consell amb l'ajuda de països observadors com la Xina i l'Índia, fins que Noruega va assumir la presidència el maig de 2023. Els estats membres reconeixen la necessitat de cooperar a l'Àrtic, tot i que les tensions internacionals compliquen aquesta cooperació. La guerra a Ucraïna també ha canviat les rutes marítimes dels hidrocarburs, consolidant l'ús de Rússia de la Ruta del Mar del Nord (RMN). Les sancions occidentals han frenat alguns projectes russos, però el trànsit a la RMN ha augmentat lleugerament, especialment als mercats asiàtic i xinès. A més, la guerra ha posat de manifest les ambicions territorials dels estats a l'Àrtic, incloses les reclamacions nord-americanes i russes a la plataforma continental.

Jill Filipovic The lessons Kamala Harris learned from Hillary Clinton

Kamala Harris podria convertir-se en la primera dona presidenta dels Estats Units i ha adaptat la seva campanya aprenent de la derrota de Hillary Clinton el 2016. Si bé la campanya de Clinton va posar èmfasi en la identitat, Harris se centra en la universalitat, amb l'objectiu d'apel·lar a una àmplia base de votants. L'autora assevera que aquest canvi reconeix els errors del 2016, quan l'èmfasi de Clinton en el feminisme i la identitat pot haver-li alienat bastants votants. La campanya Harris ara prioritza temes més generals com la llibertat i els drets que ressonen parlen a tots els nord-americans, evitant polítiques d'identitat que poden semblar excloents. En aquest sentit, l'article destaca que l'estratègia de campanya de Harris contrasta fortament amb la de Trump, que es manté molt centrada en la política d'identitat, especialment per als votants masculins blancs. La campanya de Trump també està intentant atreure homes negres i llatins descontents subratllant els guanys econòmics durant la seva presidència. La campanya Harris, per la seva banda, intenta atraure una àmplia gamma de votants, independentment del gènere o la raça, amb un missatge d'inclusió i d'oportunitats compartides. L'autora suggereix que l'enfocament de Harris no tracta només de guanyar vots, sinó també de crear un missatge que ressoni universalment, en lloc de centrar-se en els atractius específics de la identitat. Aquesta estratègia és doncs una reacció als fracassos de la campanya de Clinton i un ajustament al clima polític actual, on la política identitària s'ha tornat més polèmica. Finalment, es destaca que la selecció per part de Harris de Tim Walz com a candidat a vicepresident, un home blanc que atreu els votants de la classe treballadora, subratlla encara més aquesta estratègia.

Timothy Garton Ash The future of the world may depend on what a few thousand Pennsylvania voters think about their grocery bills

El 5 de novembre se celebraran unes eleccions presidencials als Estats Units, que han captat un enorme interès global. Encara que no són eleccions "mundials" en el sentit estricte com els tornejos internacionals, tenen una rellevància molt més gran que esdeveniments esportius a causa de la influència del país en la política mundial. Aquest any es considera l'any electoral més important de la història, ja que gairebé la meitat de la població adulta mundial haurà tingut l'oportunitat de votar en diferents tipus d'eleccions. Les eleccions nord-americanes són crucials perquè el president dels EUA té un poder executiu considerable en el país més poderós del món. La competició d'aquest any és particularment notable degut a la candidatura de Donald Trump, que és vist com una amenaça tant per al seu país com per al món. Els Estats Units no tenen un sistema parlamentari ni de representació proporcional, la qual cosa significa que el poder del president és molt més gran en comparació amb altres països. En sistemes parlamentaris, el poder executiu està més equilibrat i acostuma a dependre de coalicions. Això contrasta amb el sistema presidencialista nord-americà, on el president té un poder molt concentrat, com ja va advertir Patrick Henry als debats de la Constitució de 1788. La candidata demòcrata, Kamala Harris, ha guanyat suport significatiu des que Joe Biden va anunciar que no es postularia a la reelecció i la seva candidatura ha revitalitzat l'entusiasme entre els demòcrates, que han recaptat més de 500 milions de dòlars per a la campanya. El missatge de Harris ha estat ben rebut i ha millorat la posició dels demòcrates a les enquestes. Tot i l'entusiasme desfermat arran de la convenció demòcrata, la carrera continua sent molt oberta. Harris podria tenir un lleuger avantatge a nivell nacional, però el sistema electoral dels EUA permet que el guanyador del vot popular no sempre guanyi la presidència. Els temes clau per als votants són l'economia, la delinqüència i la immigració, precisament on els republicans solen estar en una posició favorable, Trump continua sent un formidable adversari polític. A més, si Harris guanya per un marge estret, Trump podria al·legar frau electoral, la qual cosa podria portar a una prolongada disputa legal. El resultat d'aquestes eleccions és incert i de gran importància global. La política dels EUA afecta moltes parts del món, i el resultat pot tenir conseqüències significatives per a persones a països tan diversos com Ucraïna i Palestina. En última instància, les decisions dels votants nord-americans, d'un mecànic a Michigan o d'una professora a Pennsilvània, poden tenir un impacte de gran abast, fins i tot determinant la vida o la mort de moltes persones en llocs llunyans.

The Economist Why Sudan's catastrophic war is the world's problem

Des de les pàgines de *The Economist* s'aborda la greu situació que viu el Sudan, destacant l'impacte devastador de la guerra i el seu potencial per acabar sent més letal que els conflictes a Gaza o Ucraïna. El Sudan, el tercer país més gran d'Àfrica, està experimentant una violència generalitzada, amb la seva capital destruïda i un conflicte que ja ha causat

més de 150.000 morts. ha desplaçat més de 10 milions de persones, i està a punt de causar una fam que podria superar la d'Etiòpia a la dècada de 1980, i que podria causar 2,5 milions de morts abans de finals d'any. El conflicte és entre les Forces Armades sudaneses (FAS) i les Forces de Suport Ràpid (FSR), ambdues liderades per senyors de la guerra que cerquen obtenir el control de l'estat. A diferència dels conflictes anteriors, com el genocidi de Darfur, la guerra actual està marcada per una brutalitat extrema, amb ambdues parts apuntant a civils, utilitzant nens soldats i cometent atrocitats com violacions massives. D'altra banda, la intervenció de poders externs agreuja el conflicte. Països com els Emirats Àrabs Units, l'Iran, Egipte i Rússia estan subministrant armes i suport a les faccions en guerra, cadascun perseguint els seus propis interessos, com ara assegurar recursos o obtenir influència estratègica. Els efectes de la guerra s'estan estenent als països veïns, amenaçant l'estabilitat regional i poden acabar desencadenant una nova onada de refugiats a Europa. El conflicte també suposa una amenaça important per al comerç mundial, especialment a través del canal de Suez, que es podria interrompre si el Sudan s'enfonsa encara més en el caos. La resposta internacional a la crisi del Sudan ha estat de negligència i fatalisme. Occident, preocupat per altres qüestions globals, ha ignorat en gran mesura la guerra, mentre que l'ONU està paralitzada per divisions i la Xina mostra poc interès a intervenir. L'article adverteix que és un error moral i estratègic ignorar la guerra del Sudan. Demana una acció immediata, inclòs l'augment de l'ajuda per alleujar la fam i les malalties, i la imposició de sancions als qui alimenten el conflicte. Tot i que els danys de la guerra poden trigar dècades a reparar-se, una intervenció internacional ràpida podria salvar milions de vides i evitar una major inestabilitat geopolítica.

Rémi Carayol En Afrique de l'Ouest, le panafricanisme rime désormais avec «dégagisme»

Al mes de juliol, Mali, Níger i Burkina Faso, que ja havien fundat l'Aliança dels Estats del Sahel, van anunciar la creació d'una "confederació". Oposats la Comunitat Econòmica dels Estats de l'Àfrica Occidental (CEDEAO), considerada pro-occidental, reivindiquen el panafricanisme i la defensa de la sobirania, tot i que l'autor assenyala que, utilitzades gairebé a tot arreu del continent, aquestes paraules són tan fortes com ambigües. En efecte, el panafricanisme, va ser definit per l'historiador Amzat Boukari-Yabara com un "enigma històric" a causa dels seus diferents orígens i definicions. És un moviment per l'emancipació política i cultural dels pobles africans i afrodescendents, centrat en l'autodeterminació dels africans. Originàriament desenvolupat a Amèrica a principis del segle XX, el panafricanisme es va convertir en un projecte polític destinat a alliberar Àfrica del colonialisme, especialment després de la Segona Guerra Mundial. Tanmateix, al llarg dels anys el moviment s'ha vist afeblit pels cops d'estat i assassinats orquestrats per les potències occidentals, malgrat la creació de l'Organització de la Unitat Africana (OUA). Després de la caiguda del mur de Berlín el 1989, el panafricanisme va ser buidat de sentit i va ser explotat per diversos líders africans, com Muammar Gaddafi i Abdoulaye Wade, amb finalitats personals. El panafricanisme modern és actualment cooptat en gran part pels governants militars de l'Àfrica occidental, com ara Mali i Burkina Faso, que utilitzen el discurs panafricanista per enfortir el seu poder, sovint alineant-se amb els interessos neoliberals. Paral·lelament, sorgeixen moviments socials, liderats per una nova generació

que critica el neocolonialisme i busca aconseguir una “segona independència”. Tanmateix, aquests nous moviments sovint estan marcats per contradiccions, amb alguns líders polèmics com Kemi Seba, assessor del president de Níger, les posicions dels quals són criticades pel seu conservadorisme i tendència a l’extremisme. En definitiva, tot i que el panafricanisme continua sent una força ideològica influent, actualment està travessat per tensions internes i explotat per règims autoritaris que no responen a les aspiracions populars d’una autèntica independència i justícia social.

Busra Nisa Sarac Islamic State remains a potent threat five years after its military defeat

Al mes d’agost, les autoritats austríaques van arrestar dos individus que estaven planejant atacs a grans esdeveniments a Viena, inclosos els concerts de Taylor Swift. Aquests sospitosos van ser radicalitzats per la propaganda islamista extremista de grups com l’Estat Islàmic (EI) i Al-Qaeda. Aquest incident es va produir pocs dies abans d’un atac amb ganivet a Solingen, Alemanya, que va causar tres morts i vuit ferits. IS va reivindicar l’atemptat l’endemà. L’EI va guanyar notorietat mundial entre 2014 i 2016 per la seva brutal campanya per establir un califat a l’Iraq i Síria, que va provocar greus atrocitats contra minories com ara kurds, yazidis i cristians. Una coalició internacional va ajudar a derrotar l’EI alliberant el seu últim bastió a Baghuz, Síria, el 2019. L’autora alerta de que tot i perdre el seu control territorial, l’EI continua sent una amenaça a causa de la seva capacitat d’adaptar-se i operar com una xarxa descentralitzada, ara principalment a la zona subsahariana. Els atacs d’alt perfil, com l’assalt del 2021 a la presó d’Al-Sina a Síria i l’atac del març del 2024 a l’Ajuntament de Crocus de Moscou, demostren la capacitat contínua de l’EI per atacar a nivell mundial. Així doncs, l’EI encara pot orquestrar atacs a nivell internacional, utilitzant individus radicalitzats localment. En aquest sentit, atacar un esdeveniment d’alt perfil com un concert de Taylor Swift podria haver obtingut una atenció important dels mitjans, ajudant els esforços de reclutament d’IS. L’autora afirma que l’elecció de l’objectiu, com ara una cantant, pot reflectir les opinions misògines de l’EI, de manera similar als atacs anteriors a esdeveniments liderats per dones. L’autora conclou que aquests incidents subratllen que malgrat la derrota territorial de l’EI, el grup continua sent una amenaça important i destaca els reptes actuals en la lluita contra la radicalització, que pot afectar persones de totes les edats, i la necessitat de vigilància contra les influències extremistes tant en línia com fora de línia.

Catalonia, Spain, Europe

Jordi Ibáñez Fanés El final del catalanisme?

Significa la nova etapa de la política catalana el final del catalanisme? Es tracta sens dubte d’una qüestió pertinent i oberta que interpel·la directament el nou govern i el seu president i que mereix un debat serè i rigorós. Amb aquest propòsit, l’autor reflexiona sobre la situació política a Catalunya i examina els efectes d’aquest període d’intensitat política, com la pèrdua econòmica, la divisió social i la crisi de l’autoritat. També observa canvis

globals com la pandèmia, la guerra a Ucraïna, l'ascens de la ultradreta i la sequera, que han afectat la política catalana i la presa de decisions com la convocatòria d'eleccions per part d'Aragonès. Segons l'autor, el procés independentista ha acabat, però l'independentisme continua viu. El que queda és una forma de processisme —un tipus de il·lusionisme polític que ara es dirigeix a resoldre qüestions materials i personals. A més, hi veu un moviment cap al retrocés del nacionalisme clàssic, amb Junts mostrant signes de retorn a la Convergència pujolista. D'altra banda, hi ha moviments regressius com Aliança Catalana, que reflecteixen una versió xenòfoba i negativa del nacionalisme. L'autor especula sobre si el nacionalisme pujolista podrà reaparèixer com a resposta al retrocés independentista, i com el catalanisme clàssic, centrat en llengua, cultura i finances, podria ressorgir. La figura d'Illa és vista com una potencial resposta a la crisi, amb una imatge de gestor competent i una connexió amb el tarradellisme que podria influir en la política catalana. L'autor afirma que el PSC, amb Illa com a líder, ha apostat per la "gestió, gestió, gestió" i ha fet gestos de reconeixement cap a l'era pujolista. També es pregunta si Illa i el PSC podran realment superar les tensions entre catalanisme i nacionalisme i com resoldran la crisi postprocés.

Alfred Bosch Conservadors d'esquerres

El concepte de "conservadors d'esquerres" pot semblar contradictori i confús, però està guanyant força a Alemanya, especialment a l'est del país. L'autor destaca que a les eleccions regionals celebrades fa pocs dies, la BSW (Aliança Sahra Wagenknecht) ha obtingut resultats destacats, amb un 16% a Turíngia i un 12% a Saxònia, convertint-se en la principal força entre les formacions d'esquerra. Aquesta nova formació, amb menys d'un any de vida, desafia les normes tradicionals del progressisme. Wagenknecht, exmembre de *Die Linke* (antic partit comunista), ha fundat el BSW amb una proposta que combina elements de conservadorisme i d'esquerres. Critica que el progressisme actual s'ha centrat en temes com drets sexuals i la correcció política, mentre ha deixat de banda les qüestions que afecten les classes treballadores. En lloc d'això, Wagenknecht promou una tornada als principis del socialisme històric, amb tocs de populisme modern. La BSW fa una crítica duríssima a la immigració, advocant pel tancament de les fronteres alemanyes i posant en dubte la política d'acollida. A més, s'oposa a l'ajuda a Ucraïna, argumentant que la posició antirussa està provocant problemes econòmics a Alemanya, com l'augment dels preus de l'energia i dels béns de consum. Els discursos de la BSW són provocadors i controvertits, contrastant amb l'anterior correcció política de l'esquerra. Aquest enfocament té un especial ressò a l'ex-RDA, on la retòrica de Wagenknecht ha estat ben rebuda mentre que a l'oest d'Alemanya, el seu model encara no ha guanyat tant d'arrelament. El fenomen de la BSW podria influir altres llocs, tot i que el canvi cap a aquest tipus de "conservadors d'esquerres" podria trobar resistència en llocs amb tradicions polítiques més establertes. Wagenknecht desafia la retòrica benpensant, suggerint que els veritables canvis socials i econòmics requereixen mesures difícils i valentes, que potser no s'ajusten a les expectatives més còmodes del progressisme tradicional.

Nette Nöstlinger 5 takeaways from Germany's eastern elections

L'Alternativa per a Alemanya (AfD) va aconseguir una notable victòria a Turíngia i el segon lloc a Saxònia,uns resultats que reflecteixen la creixent insatisfacció dels votants amb el govern de centreesquerra del canceller Olaf Scholz. Això ha provocat un toc d'alerta a Berlin, ja que Alemanya s'acosta a les eleccions nacionals, amb el temor que el país pugui girar cap a la dreta. Tot i que el canceller Scholz va criticar l'AfD, acusant-la de perjudicar l'economia d'Alemanya, dividir la societat i danyar la reputació del país, a Turíngia, l'AfD va obtenir gairebé el 33% dels vots, mentre que a Saxònia, va quedar lleugerament per darrere de la Unió Demòcrata Cristiana (CDU), que va obtenir al voltant del 32%. L'autora analitza els punts clau del resultat de les eleccions. Primer, l'ascens continu de l'AfD malgrat els esforços per contenir-lo: malgrat les advertències dels principals líders sobre l'extremisme de l'AfD i els intents d'etiquetar-lo com a partit nazi, l'AfD continua guanyant suport. El seu líder a Turíngia, Björn Höcke, s'ha enfrontat a problemes legals per utilitzar la retòrica nazi, però això no ha impedit l'ascens de l'AfD, especialment a l'Alemanya de l'Est. Segon, l'emergència de BSW com a força política clau: l'Aliança Sahra Wagenknecht, un nou partit populista d'esquerra, ha tingut uns resultats notables en quedar tercer en ambdós estats. El discurs del BSW inclou posicions dures sobre la immigració i crides a posar fi a l'ajuda militar a Ucraïna, que tenen un fort impacte entre els votants de l'antiga Alemanya comunista. Això posiciona a BSW com un actor crucial per formar futurs governs en els *länder*, atès que totes les parts, inclosa la BSW, han descartat la col·laboració amb l'AfD. Tercer, el pobre rendiment de la coalició al govern: la coalició de Scholz, formada per l'SPD, els Verds i el Partit Liberal (FDP), ha tingut pèrdues importants. Els Verds i el FDP no van aconseguir escons a Turíngia, mentre que els tres partits de la coalició junts només van obtenir un 10% dels vots. Aquests mals resultats, després d'unes decebedores eleccions europees per al SPD, posen de manifest els reptes als quals s'enfronta la coalició governant. Quart, l'AfD es consolida cada cop més com una força política legítima a l'Alemanya de l'Est, en lloc de ser un simple vot de protesta. Els votants de Turíngia i Saxònia consideren que l'AfD representa millor els seus interessos i gestiona qüestions com l'asil i la protecció social. El partit ha consolidat la seva posició com a força política important a l'Est, un paper anteriorment reservat als partits principals. Finalment, caldrà tenir en compte la dificultat per formar governs de coalició. Després de les eleccions de Turíngia del 2019, va esclatar una crisi política quan un polític del FDP va ser elegit primer ministre amb el suport de l'AfD, provocant la indignació nacional. Això va portar a un govern en minoria i va posar de manifest les dificultats de governar sense implicar l'AfD. En l'escenari actual, la CDU, la BSW i *Die Linke* podrien en teoria formar una coalició a Turíngia, però la posició de la CDU de descartar la col·laboració *Die Linke* ho fa molt improbable. Aquesta complexitat suggereix que la formació de coalicions es podria anar retardant, amb la possibilitat que l'AfD utilitzi la seva exclusió per invocar el menyspreu cap als drets dels seus votants.

Manuel de la Rocha Prioridades económicas para el nuevo ciclo europeo

Després de les eleccions europees del 9 de juny, s'inicia una nova etapa a la Unió Europea (UE) i l'autor assenyala que Espanya ha d'enfocar les prioritats econòmiques en dos horitzons: curt i mitjà termini. Pel que fa a les prioritats a curt termini, destaca la competitivitat, ja que la UE enfronta una pèrdua de competitivitat en comparació amb els EUA a causa de problemes estructurals com la manca d'inversions, envelliment poblacional i menor digitalització. La productivitat a la UE ha crescut menys que als EUA en les darreres dues dècades. L'informe de l'exprimer ministre italià Enrico Letta, presentat a l'abril, i el proper informe de Mario Draghi, expresident del BCE, destaquen la necessitat urgent d'abordar aquestes qüestions. També subratlla la necessitat de protegir i aprofundir el mercat únic, avançar en àrees com energia, serveis financers i telecomunicacions i millorar l'entorn per a les pimes. També afirma que cal completar la Unió Bancària i la Unió dels Mercats de Capitals (UMC) per evitar que els estalvis europeus financin inversions nord-americanes. Pel que fa al Pacte industrial-verd, argumenta que la UE ha d'implementar una política industrial verda per garantir una economia neutra, digital i circular climàticament i evitar la fragmentació del mercat interior i protegir els avenços aconseguits. Al seu entendre és crucial reduir els costos energètics i la dependència exterior mitjançant energies renovables, hidrogen verd, i millorar-ne l'eficiència energètica i les interconnexions. Considera que la UE també ha d'augmentar la despesa en R+D per tancar la bretxa amb els EUA, amb un objectiu d'assolir el 3% del PIB a R+D. A la vegada, la Unió Europea necessita una política comercial ambiciosa i oberta, essencial en un context d'incertesa i tensions geopolítiques. Cal avançar en acords comercials, com el amb Mercosur, i en inversions estratègiques a tercers països a través d'iniciatives com Global Gateway. També assevera que el proper Marc Financer Plurianual 2028-2034 s'ha d'adaptar a noves realitats sense perdre'n l'essència. Espanya defensarà polítiques com la Política de Cohesió i la Política Agrícola Comuna, i recolza incrementar els recursos propis de la UE. L'objectiu és demostrar que la UE pot complir els objectius estratègics i no caure en promeses incomplertes.

Wolfgang Münchau A trade war between the EU and China would be a disaster for Europe

L'autor expressa que en els darrers vint anys, la UE ha anat incrementant la seva dependència tant de Rússia per a l'energia com de la Xina per al comerç, sent la dependència de la Xina especialment significativa. Aquesta interconnexió entre les economies europea i xinesa complica la situació. Les empreses europees depenen dels inputs xinesos, fabriquen components a altres països, munten productes finals tant a Europa com a la Xina i després exporten a Europa. En aquest context, una guerra comercial amb la Xina podria ser desastrosa per a la UE, ja que les conseqüències podrien ser profundes, especialment per a Alemanya, que és el centre d'aquest problema. Les economies d'Europa central i oriental, així com els països del Benelux, depenen molt d'Alemanya. Una guerra comercial amb la Xina podria afectar greument el sector manufacturer, semblant a l'efecte del col·lapse de Lehman Brothers sobre les finances el 2008. Els EUA ja han pres mesures contra la Xina, com ara restringir les exportacions de semiconductors i imposar aranzels als vehicles elèctrics xinesos. La UE ha seguit el mateix camí amb els seus propis aranzels als cotxes xinesos, encara que a tarifes més baixes. La

Cambra de Comerç de la Xina a la UE ha insinuat aranzels de represàlia, potencialment dirigits als cotxes alemanys. Aquest conflicte comercial emergent ha agreujat els problemes existents per als europeus. La pèrdua de gas rus assequible, la sortida del Regne Unit de la UE i l'atractiu de la Llei de reducció de la inflació dels Estats Units ja estan posant en dificultats les indústries europees mentre les exportacions manufactureres competitives de la Xina agreugen aquests reptes. L'autor considera que la UE hauria de centrar-se a reduir la seva dependència de la Xina en lloc d'imposar aranzels. Establir relacions comercials sòlides amb altres regions, com ara Àsia, Àfrica i Orient Mitjà, i millorar les cadenes de subministrament de productes bàsics crítics com el liti i el coure, serien estratègies més efectives. La Llei de matèries primeres crítiques de la UE marca un pas en aquesta direcció, però cal fer molt més, ja que en general, els factors geopolítics i econòmics imposen limitacions importants a la UE. Tot i que declarar la Xina un adversari estratègic és relativament fàcil, desvincular-se de les complexes cadenes de subministrament i adaptar-se a un nou entorn comercial és un repte a llarg termini.

Democracy, diversity and culture

Kate Mossman Slavoj Žižek's war with the left

En aquest article l'autora text ofereix un perfil en profunditat de Slavoj Žižek, el reconegut filòsof i teòric cultural eslovè, detallant la seva vida personal, la seva carrera professional i les seves excentricitats. Destaca que la vida intel·lectual de Žižek està marcada per contradiccions i declaracions provocadores. Té una fascinació pels fracassos històrics del comunisme, especialment l'estalinisme, i creu que els seus orígens tenen les seves arrels en els ideals de la Il·lustració. La seva admiració per personatges com Stalin i les seves opinions sobre la policia secreta demostren la seva complexa i sovint paradoxal posició sobre l'autoritat política i la història. La carrera posterior de Žižek l'ha vist involucrar-se amb temes contemporanis a través d'una mirada lacaniana, incloent comentaris sobre la crisi financera, les ideologies polítiques i l'auge del "feixisme tou". És crític amb les ideologies tant d'extrema esquerra com de dreta, posant l'accent en la necessitat d'una autoritat estatal forta davant les crisis ecològiques i polítiques. Així doncs, la reputació de Žižek és ambivalent. És celebrat per alguns per la seva crítica incisiva i sovint humorística de temes polítics i culturals, però també criticat pel seu conservadorisme i els seus comentaris polèmics. En darrer terme, però, els seus treballs més recents, com ara un llibre sobre el feixisme suau, reflecteixen el seu compromís constant amb els reptes polítics contemporanis, tot i que se sent cada cop més marginat pels mitjans de comunicació i els cercles d'esquerra.

Beverly Gage The Autocratic Allure

L'article analitza l'evolució històrica del conservadorisme nord-americà i la seva relació amb l'autoritarisme, centrant-se especialment en l'ascens de Donald Trump. Els liberals nord-americans sovint han subestimat la persistència i la influència de la dreta nord-americana, creient errròniament que les ideologies conservadores van ser marginades o

derrotades en moments clau del segle XX. Aquest excés de confiança es va veure desafiat pel ressorgiment de figures conservadores com Ronald Reagan i Donald Trump. L'historiador Rick Perlstein va criticar el fracàs dels historiadors a l'hora d'anticipar l'ascens de Trump, la qual cosa va portar a una reavaluació de la història conservadora. En aquest context, el llibre de Jacob Heilbrunn, *America Last: The Right's Century-Long Romance with Foreign Dictators* (WW Norton & Co, 2024) examina la llarga fascinació nord-americana pels dictadors estrangers, mostrant com aquesta admiració ha passat dels marges cap a la política dominant. Heilbrunn remunta aquesta tendència a la Primera Guerra Mundial, quan alguns nord-americans admiraven figures com el kàiser Guillem II, i explora la influència d'aquesta admiració en les generacions posteriors. Heilbrunn destaca com figures com Benito Mussolini i Adolf Hitler van ser admirades pels conservadors nord-americans, malgrat els seus règims brutals. El llibre també explora les connexions entre aquest sentiment d'extrema dreta i figures modernes com William F. Buckley i Donald Trump. En línies generals, l'obra de Heilbrunn subratlla que les opinions de Trump sobre els dictadors estrangers no són noves, sinó que formen part d'una tradició nord-americana d'adopció de l'autoritarisme llarga d'un segle.

Santiago Giraldo Pável Dúrov, telegram i desinformació: el desafiament de la credibilitat a l'era digital

La detenció a França de Pável Dúrov, propietari de Telegram, obre la porta per abordar, des del periodisme i els professionals de la informació, el debat sobre la desinformació i la credibilitat a l'era digital. En un món on la confiança en els mitjans de comunicació està en declivi i la preocupació per la desinformació ha arribat a nivells històrics, Telegram s'ha posicionat com un actor clau, precisament per contribuir obertament a desinformar i ser còmplice, sota l'aparent vel de la llibertat d'expressió, d'una llista de delictes rellevants dels quals se l'acusa en un sistema judicial democràticament legitimat, com és el francès. La secció fiscal de lluita contra la ciberdelinqüència investiga diversos delictes relacionats amb la falta de cooperació amb autoritats, la difusió d'imatges pornogràfiques de menors i la venda de substàncies estupefaents. Telegram, com moltes plataformes de xarxes socials, es veu implicada en aquests problemes a causa de la seva negativa a col·laborar amb les autoritats i la seva falta de mesures contra la desinformació. Telegram, lloat per la seva aparent llibertat d'expressió, ha permès la proliferació de desinformació i teories de conspiració, cosa que ha contribuït a una erosió significativa de la confiança en els mitjans tradicionals. Les dades mostren un augment considerable de la preocupació per la desinformació i una disminució de la confiança en els mitjans tradicionals als EUA. La detenció del propietari de Telegram a França destaca la necessitat de responsabilitzar les plataformes digitals per la informació que faciliten. Això subratlla la urgència de redefinir les responsabilitats en l'ecosistema de la informació per evitar la propagació descontrolada de desinformació i assegurar la veracitat del contingut. La solució podria passar per eliminar les xarxes socials dels mitjans de comunicació, així com defensar l'espai informatiu creat per professionals.

Yuval Noah Harari Los algoritmos ya han matado a gente

Yuval Noah Harari, autor de llibres influents com *Sapiens* (Edicions 62, 2014) i *21 lliçons per al segle XXI* (Edicions 62, 2024), acaba de publicar *Nexus*, on explora la història de les xarxes d'informació des de l'antiguitat fins a l'era de la intel·ligència artificial (IA). Harari argumenta que la IA representa un punt d'inflexió a la història humana, ja que té el potencial de dominar el llenguatge i prendre decisions, no només avançar tecnològicament. En aquesta entrevista telefònica, Harari reflexiona sobre l'impacte i els riscos de la IA al món actual i adverteix que la IA podria ser més poderosa i intel·ligent que els humans. Si la IA es descontrola, podria tenir conseqüències catastròfiques per a la humanitat i el medi ambient, no pas per maldat intrínseca, sinó per indiferència cap als éssers orgànics. Pel que fa a la creació d'idees i continguts, la IA ja domina el llenguatge i crea textos, imatges i vídeos, i la seva capacitat només creixerà. Això podria portar a la creació de textos sagrats, manifestos polítics o dispositius financers per part de la IA, canviant radicalment el panorama cultural i social. En matèria d'influència sobre la informació i l'opinió pública, la IA i els algorismes que gestionen xarxes socials com Facebook i TikTok poden modelar l'opinió pública en decidir quina informació difondre. Harari esmenta exemples històrics, com la campanya de neteja ètnica a Myanmar, per il·lustrar com els algorismes poden tenir efectes devastadors a la societat. Harari també assenyala que, tot i tenir la tecnologia d'informació més avançada, als EUA la capacitat de comunicació i debat ha disminuït a causa de la proliferació de veus no humanes a les xarxes socials. Això ha portat a un fracàs al diàleg democràtic i a una erosió en la confiança pública, la qual cosa és un autèntic repte per a la democràcia. Paral·lelament, Harari també reflexiona sobre la situació política i social i compara la situació actual als EUA amb els anys 60, argumentant que les divisions ideològiques no són més grans, però la tecnologia de la informació ha exacerbat la incapacitat per mantenir un debat raonat. Al seu entendre, els partits conservadors estan adoptant posicions radicals que poden portar al caos polític. Finalment, pel que fa a Israel, Harari descriu el moment actual com el pitjor de la seva existència, amb risc d'una guerra regional a gran escala. Critica les polítiques del govern de Netanyahu, però aclareix que Israel continua sent una societat democràtica que disposa d'una oposició significativa. Respecte de la solució al conflicte. Considera que la clau és el reconeixement mutu del dret a existir dels dos pobles i proposa que s'abandonin les fantasies i mitologies que alimenten el conflicte i es treballi per a una pau basada en la realitat que tots dos pobles tenen dret a viure a la regió.

Economy, welfare and equality

The Economist Why inflation fell without a recession

L'article ressenya que als països rics la inflació ha baixat significativament des d'un màxim d'un 10% a principis de 2022 fins a per sota del 3% actual, sense que s0hagin produït grans recessions. Segons *The Economist*, això ha coincidit amb la caiguda dels rendiments dels bons, la reducció dels tipus d'interès i la recuperació dels mercats de valors d'un breu ensurt l'agost de 2024. A la dècada dels vuitantes, controlar la inflació requeria greus

recessions econòmiques, però el fet que actualment no hagi passat ha fet que alguns creguin erròniament que la inflació s'hauria reduït de manera natural. Per exemple, Paul Krugman ha suggerit que Jerome Powell, el president de la Reserva Federal, va atribuir la inflació a factors temporals relacionats amb la pandèmia. No obstant això, Powell va aclarir que la inflació no era transitòria. Tot i que les pujades de tipus no han provocat una recessió, sí que han frenat el creixement econòmic. Això és evident als Estats Units, on la immigració i un gran dèficit pressupostari han compensat els tipus d'interès més elevats, tot i que el mercat laboral s'ha refredat amb menys vacants i una atur lleugerament superior. A Europa, els efectes són més difícils de calibrar a causa de factors distorsionadors com la guerra d'Ucraïna, però l'enduriment monetari probablement va tenir un efecte similar. L'experiència de controlar la inflació avui dia ofereix lliçons crucials per a futures crisis. Si bé els bancs centrals han assolit històricament els objectius d'inflació en una època de prudència fiscal i pocs xocs d'oferta, el món actual s'enfronta a reptes com guerres comercials, transicions climàtiques i grans deutes públics que podrien alimentar la inflació futura. L'èxit dels bancs centrals a l'hora de gestionar la inflació actual no ha estat només una sort; ha implicar ajustos encertats de les polítiques que poden servir de guia per gestionar futures crisis.

Federico Steinberg & Ignacio Urbasos Arbeloa La respuesta transatlántica a la crisis energética europea

La invasió russa d'Ucraïna i la crisi energètica han transformat la relació transatlàntica. Els Estats Units han emergit com el garant de la seguretat energètica europea, substituint Rússia i evitant la manca de subministrament. La cooperació transatlàntica en matèria de sancions ha estat especialment rellevant gràcies a una actitud constructiva de l'Administració Biden, en contrast clar amb l'unilateralisme del seu predecessor, permetent una resposta coordinada i progressiva. Tot i l'existència de friccions al voltant de la política industrial i climàtica desenvolupada a banda i banda de l'Atlàntic, els autors afirmen que el diàleg ha permès desescalar les principals tensions sorgides inicialment al voltant de la Inflation Reduction Act i, en menor mesura, el Carbon Border Adjustment Mecanism. Així doncs, la guerra a Ucraïna ha suposat un punt d'inflexió sobre la manera com la UE entén la interdependència econòmica i energètica amb Rússia. Ja queda lluny el "somni liberal europeu", en el qual Rússia acabaria sent un soci fiable per a la UE i transitaria cap a un model de democràcia liberal homologable a Occident. Forçada a una desconnexió ràpida de l'energia russa, la UE ha hagut d'adoptar mesures d'emergència per pal·liar els alts preus de l'energia i evitar una recessió econòmica. Fonamentalment, buscant nous subministradors de combustibles fòssils alhora que accelerava les inversions per descarbonitzar la seva economia en línia amb els seus compromisos de lluita contra el canvi climàtic. L'augment de la cooperació transatlàntica ha estat més que benvingut a les capitals europees, ja que sense els EUA, els països de la UE s'haurien trobat en una situació molt més vulnerable, haurien experimentat un xoc econòmic més dur derivat dels problemes de subministrament energètic i no haurien pogut sostenir el suport militar a Ucraïna. El gran beneficiat de la reconfiguració energètica a la UE no ha estat només els EUA i les seves empreses, sinó totes aquelles companyies que hi participaven, incloses les europees, com a intermediàries dels fluxos energètics a l'Atlàntic. No obstant això, aquesta

dependència més gran dels EUA també ha tingut la seva cara negativa. La UE ha estat molt tímida a l'hora de contrarestar les mesures proteccionistes i de política industrial dels EUA, sobretot pel que fa a la vulneració de les normes de comerç internacional que la UE segueix defensant. En efecte, tot i que la UE ha continuat dotant de contingut el concepte d'autonomia estratègica, aquesta dependència més gran dels EUA podria convertir-se en una nova vulnerabilitat en cas que la relació transatlàntica empitjorés amb l'arribada a la Casa Blanca d'un president menys procliu a la cooperació.

Gabriel Zucman Taxing the super-rich—more possible than ever

L'autor denuncia que un petit grup de 3.000 disposa de 14,4 bilions de dòlars, que equivalen al 13% del PIB mundial. Amb el temps, la riquesa i el poder polític dels multimilionaris han augmentat significativament. Malgrat la seva riquesa, aquests individus ultrarics paguen un tipus impositiu més baix que els treballadors de classe mitjana, cosa que genera preocupacions globals sobre la concentració de la riquesa i la desigualtat. En resposta, el G20 va abordar el problema, destacant que les persones amb un patrimoni net ultra alt han de contribuir de manera justa als impostos. La cimera del G20 del juliol de 2023 a Rio de Janeiro va marcar el primer consens sobre la reforma de la fiscalitat multimilionària, destacant la necessitat de polítiques fiscals progressives per abordar la desigualtat. La defensa d'una fiscalitat justa ha crescut i un nou informe proposava un impost sobre el patrimoni mínim del 2% als multimilionaris, que podria generar entre 200 i 250 mil milions de dòlars anuals i ajudar a rectificar la injustícia dels sistemes fiscals. Tot i que alguns països, com els Estats Units, continuen dubtant a impulsar l'impost del 2% a nivell internacional, l'impuls està creixent i la qüestió ara està al centre de l'agenda mundial. Els èxits històrics, com l'acord global sobre un impost de societats mínim del 15% el 2021, proporcionen optimisme per al progrés futur. Fins i tot si no s'arriba a un acord universal, una massa crítica de països pot adoptar regles per garantir que els rics paguin impostos independentment de la seva residència, frenant així la carrera cap a l'abisme. Les millores en la cooperació fiscal internacional, com ara l'intercanvi automàtic d'informació bancària, ja han reduït l'elusió fiscal. Ara, correspon als governs actuar ràpidament per garantir que els multimilionaris aportin la seva part justa. Aquesta reforma és essencial per donar suport als serveis públics, fer front a reptes globals urgents com el canvi climàtic i promoure l'equitat fiscal.

Sustainability and climate change

The Economist The poisonous global politics of water

El món s'enfronta a importants reptes relacionats amb l'escassetat d'aigua d'acord amb els informes emesos pel World Resources Institute, ja que la meitat de la humanitat ja experimenta un estrès hídric elevat durant almenys un mes cada any, i el canvi climàtic agreujarà la situació. La resolució d'aquests problemes de l'aigua requereix no només avenços tecnològics, sinó també la col·laboració política entre pobles, regions i països. Els agricultors, que utilitzen el 70% de l'aigua dolça del món han d'equilibrar les seves

necessitats amb les de les poblacions urbanes i les indústries. Tanmateix, l'augment dels moviments populistes i negacionistes del canvi climàtic complica la confiança i la planificació a llarg termini necessàries per gestionar els recursos hídrics de manera eficaç. L'aigua de la Terra és majoritàriament salina, amb només un 3% de reserves disponibles d'aigua dolça, que està sent alterada per l'escalfament global. Les temperatures més càlides intensifiquen el cicle de l'aigua, provocant pluges més intenses a les regions humides i sequeres més intenses a les zones seques. Del 2002 al 2021, les inundacions van afectar 1.600 milions de persones, matant-ne 100.000 i causant pèrdues econòmiques de 830.000 milions de dòlars, mentre que les sequeres van afectar 1.400 milions de persones, matant-ne 20.000 i provocant danys valorats en 170.000 milions de dòlars. Les projeccions indiquen que la disponibilitat mundial d'aigua dolça per càpita podria caure un 29% el 2099, amb una caiguda del 67% a l'Àfrica. En aquest context, als països més pobres els problemes relacionats amb l'aigua són encara més pronunciats. Kenya, per exemple, s'ha enfrontat tant a sequeres greus com a inundacions devastadores, i el govern ha estat agafat desprevingut per les recents inundacions que han desplaçat moltes persones. La disfunció política, incloses les pràctiques corruptes d'ús del sòl, agreuja el problema, i la desconfiança entre els ciutadans i el govern dificulta la gestió eficaç de les inundacions. L'article adverteix que les disputes sobre l'aigua poden convertir-se en conflictes, tant dins com entre països. Els agricultors i ramaders de regions com el Sahel lluiten per l'escassa aigua, mentre que les poblacions desplaçades a causa de les inundacions a llocs com l'Iran i l'Afganistan provoquen tensions. També sorgeixen tensions internacionals, com ara entre Egipte i Etiòpia per l'accés al Nil. Per evitar possibles guerres de l'aigua, els països han d'utilitzar l'aigua de manera més eficient, negociar de manera més realista i millorar els marcs de govern per gestionar els recursos hídrics compartits.

Theodota Nantsou & Konstantinos Vlachopoulos The invisible victims of the climate crisis

El canvi climàtic és alhora una crisi ecològica i de drets humans, que afecta de manera desproporcionada les comunitats més pobres del món, que contribueixen menys a les emissions globals. Aquestes comunitats, especialment a les regions vulnerables, s'enfronten a conseqüències devastadores, com ara onades de calor, inundacions i mals cultius, que obliguen a molts a migrar per sobreviure. Els autors adverteixen que aquest increment dels desplaçaments induïts per la crisi climàtica no té una protecció legal adequada, ja que les lleis actuals de refugiats no tenen en compte els que fugen dels desastres ambientals. Afirmen que la Unió Europea està cridada a liderar concedint asil als refugiats climàtics, establint estàndards internacionals. En aquest sentit, un informe publicat per organitzacions de la societat civil gregues insta la UE a abordar la bretxa en la protecció legal dels refugiats climàtics, argumentant que Europa, que es basa en principis humanitaris, hauria d'estendre els drets als desplaçats pel canvi climàtic. Consideren que l'ONU i l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM) haurien d'establir un protocol per als refugiats climàtics, garantint la protecció de la Convenció de Ginebra. Les propostes clau de l'informe inclouen la definició de refugiats climàtics, la salvaguarda dels drets dels nens i l'ús de la ciència climàtica per combatre els desastres naturals. També assenyala que és necessari determinar un marc per a la protecció dels refugiats climàtics a

la UE, basat en els mecanismes de protecció temporal existents. Com que s'espera que la migració climàtica augmenti, especialment a través del Mediterrani, la UE ha de respondre de manera humana i eficient per prevenir una crisi humanitària. En definitiva, els autors conclouen que les economies desenvolupades, responsables de la majoria de les emissions, tenen l'obligació moral d'abordar les pèrdues i els danys causats pel canvi climàtic, sobretot perquè les regions més afectades es troben al Sud Global.

Andrew Telford Una política sin remordimientos: los peligros de la militarización climática

En aquest article l'autor tracta els desafiaments d'Europa per adaptar-se al canvi climàtic, destacant les profundes desigualtats socials i les tensions entre la mitigació i l'adaptació. Les mesures de mitigació, que ataquen l'ús de combustibles fòssils, han topat amb resistència tant a Europa com en altres parts del món, cosa que ha fet que les polítiques d'adaptació s'enfoquin a conviure amb els efectes climàtics, com es reflecteix a la Estratègia d'Adaptació de la UE del 2021. Tot i això, aquestes polítiques estan influïdes per relacions desiguals de poder i injustícia. Preguntes sobre qui finança l'adaptació o com s'hi involucren les parts més afectades revelen les complexitats subjacents. En aquests debats, la seguretat és un tema central, especialment pel que fa a la pujada del nivell del mar i les infraestructures. Però la narrativa sobre els "refugiats climàtics" ha estat criticada pel seu caràcter colonialista. Sovint es percep els migrants climàtics del sud global com una amenaça per a Europa, cosa que coincideix amb les agendes d'extrema dreta, que hi veuen un perill per a la seguretat estatal i promouen un augment del control fronterer i la militarització. Aquesta percepció dóna suport al discurs de l'*ecobordering*, que culpa el sud global del deteriorament ecològic i reforça la narrativa de "Fortalesa Europa", estenent les polítiques de control de migració a regions com l'Àfrica. La migració també es presenta com una forma d'adaptació al canvi climàtic, tot i que el discurs neoliberal que ressalta l'"elecció individual" no aborda les estructures capitalistes subjacents al col·lapse climàtic. Això permet que actors polítics de dreta coopten la narrativa climàtica per reforçar l'extractivisme fòssil i les polítiques antimigratòries, sense acceptar necessàriament que el canvi climàtic té causes antropogèniques. Finalment, l'autor analitza com el concepte de "conflictes climàtics" ha estat utilitzat per justificar intervencions militars, citant exemples com Síria, on una sequera exacerbada pel canvi climàtic suposadament va contribuir a la guerra civil. No obstant això, aquest enfocament securitari del canvi climàtic pot alimentar una militarització més gran a Europa i més enllà, amb impactes tant en el medi ambient com en la violència armada. L'autor advoca per resistir aquesta militarització mitjançant una política d'adaptació basada en la justícia climàtica i la defensa dels drets humans.

Innovation, science and technology

Roger Brent et al. The New Bioweapons

En ciberseguretat, una prova de penetració és un atac simulat a les defenses d'un sistema informàtic que utilitza les eines i tècniques que utilitzaria un adversari. Aquestes proves

són utilitzades per tot tipus de governs i empreses. Els bancs, per exemple, contracten regularment experts informàtics per entrar als seus sistemes i transferir diners a comptes no autoritzats, sovint fent pesca de credencials d'inici de sessió dels empleats. Un cop els provadors tinguin èxit, presenten les seves conclusions a les institucions i fan recomanacions sobre com millorar la seguretat. A finals de l'última dècada i principis d'aquesta, la pròpia societat humana estava sotmesa a una mena de prova de penetració: la COVID-19. El virus va investigar la capacitat del món per defensar-se contra nous patògens. I al final de la prova, estava clar que la humanitat havia fracassat. La COVID-19 es va propagar pertot arreu, des de remotes estacions de recerca antàrtiques fins a tribus amazòniques aïllades. A mesura que es va estendre, va anivellar els vulnerables i els poderosos: treballadors de primera línia i caps d'estat per igual. Els confinaments draconians imposats per les autocràcies i les vacunes miraculoses desenvolupades per les democràcies van frenar, però no van acabar amb la propagació del virus. La raó principal del nombre relativament modest de morts causat per la pandèmia no és que la societat hagi controlat la malaltia sinó que la infecció viral va demostrar ser només modestament letal. El fracàs de la humanitat en la seva lluita contra la COVID-19 és preocupant, perquè el món s'enfronta a un nombre creixent d'amenaces biològiques. Algunes, com la grip aviària, provenen de la natura, però moltes són el resultat dels avenços científics. Durant els darrers 60 anys, els investigadors han desenvolupat coneixements sofisticats de la biologia molecular i humana, que permeten el desenvolupament de patògens notablement mortals i efectius. Han descobert com crear virus que poden evadir la immunitat. Han après a fer evolucionar els virus existents per propagar-se més fàcilment per l'aire i a dissenyar virus per fer-los més mortals. Està clar que la tecnologia biològica, ara impulsada per la intel·ligència artificial, ha simplificat més que mai la producció de malalties. Alguns patògens sintètics podrien ser capaços de matar moltes més persones i causar molta més devastació econòmica que el nou coronavirus. Evitar aquest desastre ha de ser una prioritat per als líders mundials, ja que es tracta d'un problema almenys tan complex com altres grans reptes de l'antropocè primerenc, com ara mitigar i gestionar l'amenaça de les armes nuclears i les conseqüències planetàries del canvi climàtic. Per fer front a aquest perill, els estats hauran de començar a protegir-se dels patògens creats per l'home. Per exemple, hauran de desenvolupar sistemes d'alerta que puguin detectar malalties d'enginyeria. Han d'aprendre com augmentar la producció d'equips de protecció individual i com fer-los molt més efectius. Hauran de reduir el temps necessari per desenvolupar i distribuir vacunes i fàrmacs antivirals. I hauran de controlar i regular les tecnologies utilitzades per crear i manipular virus. I això s'ha de fer tan ràpid com sigui possible.

Raphaël Doan Toutes les images sont-elles truquées? L'IA à l'ère de la méfiance généralisée

Al segle XVII, la disputa pel color en la pintura va enfrontar els partidaris del disseny i la forma (els partidaris de la línia) amb els que emfatitzaven les emocions despertades pels colors (els partidaris del color). L'autor argumenta que avui, aquesta distinció està ressorgint amb l'aparició de la síntesi d'imatges mitjançant la intel·ligència artificial (IA). Mentre que els filtres de color, com els que s'utilitzen a Instagram, canvien les tonalitats i la brillantor de les imatges sense necessàriament enganyar-les, les noves capacitats

d'edició d'IA permeten modificar profundament el contingut visual canviant elements de la imatge, com ara caràcters o fons. Les noves tecnologies, com Midjourney i Flux, faciliten l'edició d'imatges existents i la creació de noves imatges d'una manera atractiva. Aquestes eines permeten no només modificar els colors sinó també transformar el disseny de la imatge, fent possible eliminar objectes o modificar detalls específics. Aquesta capacitat de manipular planteja preocupacions per la desinformació, ja que es fa possible crear imatges i vídeos que semblen autèntics però falsificats. L'edició d'IA es considera més preocupant que els simples filtres de color perquè pot introduir elements enganyosos d'una manera més convincent i precisa. Adverteix que amb la possibilitat d'editar vídeos de manera realista, la confiança en les imatges i els vídeos podria disminuir. La gent serà cada cop més escèptica, no només respecte de les imatges manipulades sinó també de les imatges autèntiques, degut a la dificultat creixent per distingir reals de falses. La desconfiança en les imatges i els vídeos no és només fruit de la credulitat, sinó més aviat un símptoma de pèrdua de confiança en les institucions. Els rumors i les teories de la conspiració prosperen quan la informació oficial no té transparència i credibilitat. L'exemple de la fotografia retocada de Kate Middleton, que va alimentar l'especulació sobre la seva salut, il·lustra com la desconfiança en les fonts de notícies pot agreujar els rumors, fins i tot quan les imatges no són generades per IA. En darrer terme, l'autor afirma que per mantenir un debat públic saludable en l'era digital, és fonamental defensar la llibertat d'expressió i promoure la transparència. La confiança en les institucions i els mitjans de comunicació és indispensable per evitar que la manipulació d'imatges i informació soscavi la credibilitat de les fonts d'informació.

David Bollero No, la IA General no llegará en 2025

Sam Altman, el CEO d'OpenAI, ha suggerit que la Intel·ligència Artificial General (AGI), una IA capaç de realitzar qualsevol tasca cognitiva humana, podria estar disponible el proper any. Tot i això, Jensen Huang, CEO de Nvidia, ha ampliat aquest termini fins al 2030. L'AGI es distingeix de la Intel·ligència Artificial Estreta (ANI) dissenyada per a tasques específiques i que continua sent limitada en comparació amb la intel·ligència humana.El desenvolupament de l'AGI és extremadament ambiciós i complicat. Tot i que la tecnologia ha avançat ràpidament, els sistemes d'ANI actuals encara presenten problemes com ara resultats inconsistents, biaixos i al·lucinacions. A més, els models de llenguatge avançats utilitzats a la IA no tenen empatia, sociabilitat, ni la capacitat d'entendre normes socials no escrites, la qual cosa limita la seva capacitat per assolir una veritable AGI. L'autor assenyala que en cas que es desenvolupés una AGI, s'enfrontaria a enormes desafiaments relacionats amb el processament, el consum d'energia i la refrigeració. La computació quàntica podria ser necessària per satisfer aquestes demandes, atès que els acceleradors actuals no serien suficients. Els *chatbots* d'atenció al client, que acostumen a ser ineficaços, mostren les limitacions dels sistemes d'IA actuals. La IA continua doncs tenint problemes amb el raonament i la deducció, habilitats que els humans i alguns animals tenen intuïtivament. A més a més, la regulació de l'AGI és un gran desafiament. Les preocupacions inclouen l'ús del sistema per a fins delictius i els escenaris distòpics d'IA que es torna contra els humans, com a les obres d'Isaac Asimov o pel·lícules com *Terminator* i *Jo, robot*. Si l'AGI arribés a ser una realitat i fos perillosa, sorgiria la qüestió de si seria

possible apagar-la i si una IA de tal nivell podria desactivar el seu propi botó d'emergència. Bollero conclou que tot i aquests desafiaments, encara hi ha temps per abordar aquests problemes i considerar les possibles amenaces que podrien sorgir amb el desenvolupament de l'AGI.